

Jubileumi közgyűlés

Idei rendes közgyűlésünknek rendhagyó helyszínt kerestünk, ezért esett a választás a Polarisra. Pontosabban szólva a Polaristól macskaugrásnyira elérhető rendezvényteremre, amely az Óbudai Sport Kft. épületében található. Mondhatni házon belül maradtunk, aminek olyan praktikus okai is voltak, hogy ne kelljen túlságosan sokat utazni, hurcolkodni az esti program, a Csillagászat Napja miatt. Végre „házon belül” maradhattunk!

A 10 órára meghirdetett közgyűlés nem volt határozatképes, ezért a 10:30-ig terjedő időszakot Kolláth Zoltán előadásával töltöttük ki Terveink, céljaink, eredményeink 1989–2014 címmel. Tanulságos és gondolatébresztő volt negyed század történetének, céljainak, a jelentősebb eseményeinek összefoglalása. Az előadó kitért a folyamatosan változó társadalmi közeg hatásaira is.

Az Elnök felkérte Mizser Attila főtitkárt a Titkárság elmúlt egy éves munkájának és a közhasznúsági jelentés ismertetésére. A beszámoló gerincét elnökünk előadásához hasonlóan az ifjúság megszólítása, az önkéntes munka fontossága jelentette.

A főtitkár ismertette az óbudai Polaris Csillagvizsgálóban zajló közösségi életet, beleértve a szakköröket (gyermek-, ifjúsági és észlelőszakkör, valamint tükörcsiszoló foglalkozások); a szakcsoporti találkozokat; pest-budai csillagsétákat; kerékpáros és gyalogos csillagtúrákat. A Polaris elsődleges célja a közösségi életnek helyet adni, elősegíteni a tagok személyes találkozásait és kapcsolatteremtését.

A fővárosi programok mellett számos szakcsoporti találkozó is lezajlott (üstökös észlelők, Bakonybél; napórás találkozó, Szeged; változócsillag-észlelők találkozója, Balatonfűzfő). Paloznakon újabb napóra avatása történt meg, illetve megjelent Ponori Thewrewk Aurél újabb könyve, a Bolygókirály c. kötet. Az elmúlt nyáron

különleges alkalom volt a Piskész-tetői 1 méteres távcső kamerájának javítása idején nyílt vizuális észlelési lehetőség. A Piskész-tetői Observatóriumról szép kiállítású ismertető füzetet készítettünk az MTA CSFK CSI felkérésére.

A 2013-ban korlátozott létszámmal megtartott nyári ifjúsági táborban a résztvevők számos tapasztalt amatőrcsillagász irányításával tanulhattak, végezhetek megfigyeléseket. Hagyományos nagy nyári táborunkon közel 350 fő vett részt. A nagy nyári tábor mellett több észlelőhétvége is lezajlott (Zselic: Medvehagyma és állatövi fény, Bátorligeti észlelőhétvége).

Az elmúlt évben új helyi csoportunk alakult Egerben (tevékenységéről a Meteorban már olvashattunk).

Számos csillagászati vetélkedőt támogattunk, illetve természetesen támogattuk a csillagászati diákolimpiára induló csapat felkészülését is. Egyesületünk elnöke oklevelet vehetett át Balog Zoltán minisztertől a magyar csapat sikeres szereplése elismeréseként (a csapatban több Polaris-szakkörös is eredményesen szerepelt).

Megújultak egyesületi honlapjaink. A megújítás pályázati forrásból, külső cég bevonásával történt, a munka koordinálását nagy részben Jakabfi Tamás végezte. A cél egy könnyebben kezelhető, jobban áttekinthető, egységes rendszer kialakítása, illetve emellett a számtalan egyéni honlap egységes struktúrába integrálása, amelyhez a későbbiekben a helyi csoportok is segítséget kapnak.

Egyesületünk jelen van a Facebookon is, elsőszámú virtuális közösségi felülete azonban természetesen továbbra is a Csillagváros.

A főtitkár ezt követően ismertette a 2014-es évre vonatkozó terveket, amelyek alapvetően az Egyesület és a Polaris Csillagvizsgáló működtetésének folytatását jelentik. Folytatódnak a szakkörök, a rendszeres esti bemutatások, előadás-sorozatok,

A közgyűlés résztvevői a szünetben: jubileumi csoportkép!

csoportok fogadása; a működés biztosításához pedig elengedhetetlen karbantartások és fejlesztések is sorra kerülnek. Folytatódik az MCSE-honlapok konszolidációja, a megszokott módon zajlik a Meteor, illetve a 2015-ös Csillagászati Évkönyv előkészítése. Folytatódik a munka az Amatőrcsillagászok kézikönyve új kiadásával kapcsolatban is.

A 2014-es évben már lezajlott egy asztrofotós találkozó, illetve két jelentős járdacsillagászati bemutató (Galilei születésének 450.

Tiszteletbeli tagunk lett Magyarai Béla. Ezen a 2009-ben készült felvételen Budai Edinnél láthatjuk, aki Magyarai Béla egykori űrhajós gyakorlóruháját viseli. A fotó a Közlekedési Múzeumban készült a Szojuz 35 űrhajó – 30 éves a magyar űrutazás című rövidfilmünk felvételén (megtalálható a Youtube Csillagászat-csatornáján)

évfordulójához, illetve John Dobson elhunytához kapcsolódóan). Az évben várható további találkozók: Nap-észlelők, kettős- és mélyég-észlelők, változócsillag-észlelők, illetve a bemutató csillagvizsgálók találkozója. A 2014-es nagy nyári távcsöves találkozó mellett ismét lesz a tavalyihoz hasonló ifjúsági tábor is.

A Számvizsgáló Bizottság elnöke, Szilva Ildikó tartotta meg a Számvizsgáló Bizottság beszámolóját. Az Egyesület számára Koppány Léda végezte a könyvelési munkákat önkéntes munkában. A Számvizsgáló Bizottság megvizsgálta az Egyesület nyilvántartását, számláit, mérlegét, illetve a közhasznúsági jelentést, és megállapította, hogy azok a vonatkozó civil törvényeknek és számviteli törvényeknek megfelelnek. A tavalyi időszakban az Egyesület bevételei 17%-kal nőttek, kiadásai valamivel kisebb mértékben, 16,5%-kal növekedtek. Az 1%-os felajánlásokból mintegy 4,49 MFt bevétel keletkezett.

A beszámolóban Szilva Ildikó kiemelte, hogy az önkéntes munka nyilvántartása szükséges, mivel az önkéntes munkáról szóló, a munkát végző aláírásával hitelesített beszámoló a közhasznúsági jelentéshez csatolandó, és szükségesek az 1%-os felajánlások fogadása érdekében. Az önkéntes munkáról szóló nyilván-

**ODAVAGYOK
A CSILLAGOKÉRT.**

SEGÍTS, HOGY NE ÍGY KELLJEN
LÁTNOT ŐKET.

Király Amandának, és a Magyar Csillagászati Egyesület többi tagjának sem fájna az adód 1 százaléka.

mcse.hu Adószámunk: 19009162-2-43

A Wite Rabbit reklámügynökség készítette számunkra ez az egy százalékos plakátot, amelyet a budapesti metróállomásokon is láthattak az utasok

tartás vezetéséhez formanyomtatvány a Polarisban, illetve a nyári tábor recepcióján lesz elérhető.

Önkéntes munkának tekintendő minden olyan tevékenység, amely az Egyesület érdekében történik, és a munkát végző tevékenységéért pénzbeli vagy egyéb juttatást nem kap.

Az MCSE tiszteletbeli tagjává választotta Magyarai Béla kiképzett úrhajóst. Magyarai Béla rövid, szívből jövő köszönetet mondott az elismerésért, illetve hangsúlyozta az ismeretterjesztés, ezen belül is elsősorban a fiatalokkal való kapcsolattartás fontosságát.

Az MCSE idej elismerő oklevelét 2014-ben Hannák Judit, Lőrincz Barnabás és Haisch László kapta meg. A kitüntetettek közül egyedül Hannák Judit volt jelen, aki az oklevelet átvette. Hannák Judit mozgalmasszervező munkájáért kapta az elismerést, Haisch László szervezői háttérmunkáért, míg Lőrincz Barnabás az erdélyi és a magyarországi amatőr csillagászat közötti kapcsolat építésért.

Elnökünk emlékeztetett rá, hogy a 2013-as Közgyűlésen elhangzottaknak megfelelően megtörtént a Kulin György-díj megalapítása. A 2014. évi díjazott személyére az MCSE elektronikus vagy postai címén lehet javaslatot tenni.

Ezt követően az MCSE elmúlt huszonöt évére emlékeztek tagtársaink, sok-sok személyes emlék felidézésével, 10-10 perc időtartamban.

Mátis András planetáriumi éveinek felidézése mellett az akkori amatőrszervezetekről is megemlékezett, jó néhány adomával fűszerezve.

Keszthelyi Sándor számos képpel illusztrált visszaemlékezésében kitért az 1989-es Egyesületi Törvény jelentőségére, az Egyesület megalakulásával kapcsolatos élményeire, majd a közbeeső időszak rövid áttekintése után eljutott korunk közösségi oldalaihoz.

Spányi Péter elsősorban a közösség élményét emelte ki képeivel, amelyekben nem csak az adott időszak jellemző égi objektumai

Király Amanda ezúttal nem a plakáton, hanem „élőben”, a Csillagászat Napján a Polaris-terazon, a 40 cm-es Dobsonnal. A távcsövet az elmúlt évben kaptuk adományként

voltak láthatók, de az egyes korszakok jelentős táborairól készült felvételek is (Kötcse, Ráktanya, Ágasvár)

Kocsis Antal 25 esztendőnél jóval távolabb tekintett vissza, az első Meteor-számokkal kapcsolatos élményein keresztül az MCSE megalakulásán, betöltött tisztségein át az elmúlt időszakban kialakult, számára rendkívül fontos személyes kapcsolatig.

Szalma Zsoltban egy könyv alapján, szemüveglencse felhasználásával elkezdett, soha be nem fejezett távcső indította el a csillagászat iránti érdeklődést. Különböző szakkörök, bemutatók, az Uránia Csillagvizsgáló meglátogatása, találkozás Kulin Györggyel mind-mind meghatározó élményei voltak.

Fidrich Róbert csillagászati érdeklődését szintén könyvek, folyóiratok indították el, majd fordulópontra Mátis Andrásval való találkozója jelentette. Ezt követték a rendszeres változócsillag-észlelések, táborokon való állandó részvétel. Visszaemlékezései végén hangsúlyozta az egyesületi forma, az egyesületi élet fontosságát.

A délutáni szekcióban több előadás is elhangzott, mindegyik valamilyen formában kapcsolódott az elmúlt negyed század eseményeihez, eredményeihez, alkalmasint kudarcaihoz.

Csillagászat 1989-2014 című előadásában Szabados László szinte a lehetetlenre vállalkozott, amikor tudományágunk szédületes

fejlődését foglalta össze húsz percben.

MCSE-tagok a Naprendszerben címmel Sárnecky Krisztián tartott előadást mindazokról akiknek a nevét valamilyen kisbolygóval vagy kisbolygó-felfedezéssel lehet kapcsolatba hozni. Az MCSE-ben 1946-1949 és 1989-2014 között szerepet vállalók közül meglepően sokan „kerültek az égre”. A hazai kisbolygó-felfedezéseknek köszönhetően pedig manapság újabb és újabb magyar vonatkozású kisbolygó-elnevezések születtek.

Meteor, csillagászat, évkönyv címmel Mizser Attila összegezte az elmúlt negyed század folyóirat- és könyvkiadással kapcsolatos tapasztalatait. Amíg az első években a szó szoros értelmében a két kiadvány megmentése volt a tét, manapság az új kommunikációs csatornákkal való verseny jelent feladatot. Az évkönyv esetében az inkorrekt, nem fizető, rossz hatékonysággal terjesztő hálózatok szinte megoldhatatlan problémát jelentenek.

Ponori Thewrewk Aurél felvágja a jubileumi MCSE-tortát

Az elmúlt 25 év a távcsövek világában is radikális változásokat hozott. Miként jutottunk el a dióvortól a robottávcsövegig, a Telementortól a goto-s mechanikáig? Mindezt kitűnően foglalta össze tagtársunk, Szarka Levente.

Béres Gábor, a batorligeti Messier-maratonok kezdeményezője, Mozgalomszervező a magyar vidéken című előadásában a helyi közösségek megszervezésének örömeit és bánatait osztotta meg velünk. Miként vált át a

Huszonöt év az MCSE történetéből. A 2,5 méter hosszúságú idővonal megtekinthető a Polarisban és a Meteor 2014 Távcsoves Találkozóon

kezdeti lelkesedés érdektelenségbe, hogyan lehet fenntartani egy-egy kisebb-nagyobb közösségi projektet huzamosabb ideig – minden mozgalmasszervező számára komoly kérdések ezek.

A délután egyfajta összegzésként befejezésül Kiss László beszélt a csillagászat jövőjéről, ezen belül is elsősorban a hazai hivatásos csillagászat terveiről, lehetőségeiről, infrastruktúrájának fejlődéséről. Nem megfeledkezve a csillagászati civil szféráról sem, mert sohasem lehet tudni, melyik gyerekből lesz a jövő csillagásza.

A közgyűlés nagy szünetében a Polaris helyiségeiben és teraszán fogadtuk a közgyűlés résztvevőit, akik némi harapnivalót és frissítőt vehettek magukhoz, és bepillanthattak a távcsovekbe is, mert egész napra gyönyörű, verőfényes időt kapott ajándékba a 25 évvel ezelőtt újjáalakult MCSE. Volt is ebből a verőfényből probléma, mivel az előadótermet nem lehetett megfelelően elsötétíteni, így a kivetített képek némelyikét nem lehetett megfelelően látni.

Volt azonban egy nagy kép, amelyet egyáltalán nem zavart a beömlő napfény, sőt! A mintegy két és fél méter hosszúságú MCSE-idővonalon sok-sok képpel tettük szemléltessé elmúlt huszonöt évünket egy hatalmas csoportképpel „megkoronázva” (a 2013-as MTT hivatalos csoportképe). A reklámponyvára nyomtatott idővonalat – Molnár Kriszta készítette – jelenleg a Polaris előterében láthatják tagtársaink, de a tarjáni MTT-n is megtekinthetik majd.

Az elmúlt időszakban több száz kötettel gyarapodott egyesületi könyvtárunk. Márki-

Zay Lajostól további köteteket kaptunk Kulin György hagyatékából (közte számos dedikált példányt is). A debreceni Napfizikai Observatórium könyvtárától szintén igen értékes anyagot kaptunk, főként ismeretterjesztő kiadványokat. Magánszemélyek adományaiból is gyarapodtunk, Mécs Miklós például a közgyűlés alkalmával adta át számunkra Flammarion 1880-as Népszerű csillagászat-tanát.

Bagyinszky Tamástól egy 65 mm-es Alkor távcsovet kaptunk, míg Sáfár Péter 20 cm-es Celestron Schmidt–Cassegrain-távcsovét adományozta egyesületünknek. Ugyancsak adományozás útján jutottunk hozzá egy 40 cm-es Dobson szerelésű Newton-teleszkóphoz.

Elmondhatjuk, hogy minden tekintetben eredményes évet tudhatunk magunk mögött.

A közgyűlés zárását követően ismét a Polaris várta a résztvevőket, ahol a napfénypontjaként közösen elfogyasztottuk a jubileumi MCSE-tortát, amelyet örökös tiszteletbeli elnökünk, Ponori Thewrewk Aurél vágott fel.

Este sem voltunk tétlenek, hiszen fogadtuk a Csillagászat Napja alkalmából érkező érdeklődőket, illetve járdacsillagászati bemutatót tartottunk a Bem rakparton. Helyi csoportjaink szerte az országban ugyancsak bemutatókat tartottak a nagyközönség számára, így elmondhatjuk, hogy mindenki ünnepelt május 10-én. Azok is, akik részt vettek a közgyűlésen, és azok is, akik lakhelyükön tartottak távcsoves bemutatót.

Magyar Csillagászati Egyesület

Járdacsillagászat John Dobson emlékére

Január 15-én elhunyt John Dobson (1915–2014) amerikai amatőr csillagász. Emlékére március 8-án világszerte távcsoves bemutatókat tartottak, melyekhez hazánk is csatlakozott.

Budapest: Jupiter, oh là là!

A budapesti Batthyány térre hét távcsovel vonultunk ki, melyeket az alábbi sorrendben állítottunk fel (É-ről D-re): Világos Blanka 20 T, Polaris 20 D, Csoknyai Attila 20 T, Ménesi János 30 D, Király Amanda 6 T, Molnár Péter 7 L, Lauer Zoltán 7 L.

Járdacsillagászat – háttérben a világ egyik legtöbbször fényképezett épülete, a Parlament

Az eseményekről Jewel Maranan készített videósnitteket. Az érdeklődők folyamatosan érkeztek, láthatóan meglepte őket, hogy itt ingyenesen nézhetnek távcsove. A Parlament látványáért sokan járnak arra, közülük is sokan pillantottak távcsove, és számos külföldi turistát is „megtávcsovezettünk”. A kerékpárosok közül is sokan megálltak kedvünkért (itt húzódik az egyik kerékpáros fő közlekedési útvonal). A budapesti lakosok közül sokan tudtak a Polarisról (óbudai csillagvizsgáló). Szórolapokat, régeb-

bi Meteor-számokat osztogattunk. A legnagyobb sikert egy francia turista hölgnél arattuk, aki a Jupitert megpillantva csak annyit tudott mondani: oh là là!

Az óriási fényszennyezés ellenére jó hangulata volt ennek az estének, úgy emlékeztünk Dobsonra, ahogy illik – Dobson-távcsovekkel a járdán, csillagászkodva.

Mizser Attila

Dunaújváros

Az Aratók szoborcsoportnál nem sokkal napnyugta után felszereltük két Dobson-távcsovünket (250/1000 és 200/800). A kilátónál számos érdeklő várt bennünket, és pillanatok alatt körülvtették műszereinket.

Elsőként távcsovegre került a Jupiter, mert mindnyájan az óriásbolygó Europa holdjának előbukkanására vártunk. Amikor tudattuk a korán érkezőkkel, hogy a négy Jupiter-hold közül most csak három Galilei-féle holdat láthatnak az okulár látómezéjében, de pár perc múlva a negyedik is előbukkan, még szorosabb lett az embergyűrű köröttünk. Többen felkiáltottak az újabb kis hold láttán, és miután elmeséltük, hogy az óriásbolygó túloldalán járó, pillanatnyilag magányos holdacska az Io, is lassan közelebb kerül anyabolygójához, csak nőtt az érdeklődés. A Galilei-élmény ecsetelése és felfedezéseinek elemzése közben többen is észrevették az Io közeledését, mire tudattuk, hogy a mi órák szerint a távoli hold fogyatkozása csak 22:00 után fog bekövetkezni.

Ezalatt rendszeresen ismertettük, hogy bemutatónkat mi nem csak a derült égbolt miatt rendeztük, hanem egy híres amerikai járdacsillagászra emlékezünk, aki az ismeretterjesztésnek szentelte életét.

A hideg dunai szél ellenére nagy sikert aratott a felhősárvokkal tarkított Jupiter és az egy vonalban felsorakozott holdak. A magasra emelkedett, első negyed fázisában

járó Hold kráterei és kráterláncolatai láttán többen is lelkesedve mesélgették élményeiket. A terminátoron felbukkanó újabbnál újabb alakzatok láttán számos embernek feltűnt, hogy itt milyen élesen és kontrasztosan kirajzolódnak a meredező sziklacsúcsok és kráterperemek, amit ismét magyarázat követett. A holdfényvel derített égbolt ellenére Béla barátunk 250/1000-s Newtonjával sokan megnézték az M81 és M82 galaxisokat, ám a többség nem sokat látott belőlük. Kis segítséggel és elfordított látással a fiatalabbnak még az M82 mellett derengő SN 2014J szupernóvát is felismerték. Újabb kérdések és válaszok következtek, mialatt a robbanó csillagok kérdésén túljutva elmagyaráztuk a Dobson-féle néptávcső és egyben a Newton-távcső lényegét.

Épp ekkor érkezett két társunk, egyikük egy parallaktikus Newton-távcsővel, Garbacz István meg Newtonja helyett egy Meade-refraktort hozott a hátizsákjában. Az újabb távcsövek láttán többen rákérdeztek, hogy miért nem egyformák a távcsőállványok, és milyen a lencsés távcső sugármenete – kicsit bonyolultabb magyarázat következett.

Távcsöves bemutató az Aratók szoborcsoporthoz

Lényegében minden kérdést megválaszoltunk, mialatt lézerekkel bemutattunk több látványos csillagképet, amelyek égi rajzolatai a többségben mély nyomot hagytak. Élvezettel szemléltek a Göncöl, Cassiopeia, Oroszlán, Iker, Orion és Bika konstellációk

ábráit. A holdfény ellenére, Dobson-távcsöveinkkel megcsodálták a Fiastyúk (M45) és az Orion kardján, a derengő Orion-ködöt. A csillagvárosok után a kettőscsillagok következtek, többek között a Sarkcsillag (Polaris), az Mizar–Alcor (Bojtár kettőse) és a főcsillag többes rendszere. A négy távcső körül egy időben 15–30 fő tartózkodott, de az érdeklődők folyamatosan cserélődtek, voltak, akik két alkalommal is visszatértek. Végeredményben sikeresen zártuk bemutatónkot, megközelítőleg 100–120 fő kereste fel távcsöveinket.

Csoportunkból részt vettek: Horváth Zsolt, Ferenczi Béla, Rosenberg Róbert, Garbacz István és Romhányi Attila. Külön köszönet jár a tanulóik beszerzéséért Zloch Istvánné fizikatanárnőnek.

Romhányi Attila

Pécs

2014. március 8-án szombat este Pécsen volt: enyhe, szélcsendes, felhőtlen. Csupán egy kis párasodás volt a horizont közelében. A belvárostól keletre eső Zsolnay Kulturális Negyedben, a planetárium kupolája körüli teraszon tartottunk távcsöves bemutatót a nagyközönségnek. Hárman (Áts Gellért, Gárdonyi Róbert és Keszthelyi Sándor) két távcsővel (mindkettő 200/1250 mm-es Newton-távcső, egyik parallaktikus, másik Dobson szerelésben) mutattuk és magyaráztuk az égi látnivalókat.

Láthatták az éppen első negyedben lévő Holdon hemzsegő krátereket, a Jupiter lapult bolygókorongját a sávokkal, az egy vonalban sorakozó négy holdjával. A Polariszt mint kettőscsillagot, az Alcor–Mizar többes rendszert. Az Orion-köd homályos és szabálytalan foltját, közepén a trapéz négy csillagával. Azután a Fiastyúkot, az Ikerhalmzat. Mindezeket az egyszerre 20–30 fős közönség látványosnak tartotta. Amikor az M81 és M82 galaxisokra került a sor, az már szemüket igencsak igénybe vevőnek tűnt, de a távcsöbe néző felnőttek mindegyike sejtette a galaxisokat és igen örült, amikor megtudta, hogy most 15 millió évvel ezelőtt elindult

fény került szemébe. (A 12,5 magnitúdóra halványodott SN 2014J szupernóva a láthatóság alatt lehetett, senki sem látta, mi sem.)

Míneközben lézer-elemlámpával rámutattunk az egyes csillagokra és csillagképekre. Válaszoltunk a felmerült csillagászati kérdésekre: kínai holdjármű, marsi élet, új bolygók, ósrobbanás, veszélyes kisbolygók. A 18:30 és 20:00 közötti másfél óras égalatti ácsorgás során néhány műholdat (és repülőgépet), pár meteort is láttunk. Egyszer mindkét távcső az Ikerhalmzra volt irányítva, mindkettőbe egy-egy kisgyermek nézett, így mindketten meglepődve láthatták a látómezőn átrobogó teleszkopikus meteort!

Az érkezők távoztak, de újabbak jöttek, így összesen 50–60 ember nézhetett távcsöbe. Szinte csak családok érkeztek, így a hölgyeket üdvözölhettük a nőnap alkalmából. Meglepően sok volt a gyermek! Legalább 8–10 gyermek olyan kicsi volt, hogy nem érték fel a távcsövek okulárjáig – így nekik egy kis falépcsőre kellett felállniuk. A bemutatást John Dobson emlékének szenteltük. Talán nem szentségtörés, de megjegyzendő, hogy a szorító csavarok nélküli és könnyen kezelhető Dobson-szerelés nagyon jó lehet egy magányos észlelőnek, viszont a távcsöves bemutatók tömeges nézőinél problémás. Ugyanis a gyermekek nagy többsége ösztönösen megfogja az okulárt – és ezzel gyakorta el is mozdítja a távcsövet a beállított objektumról.

Keszthelyi Sándor

Sopron

A bemutatóra – kis izgalom után – csak sikerült egy 35 cm-es Dobson-csövet is beüzemelni, ami az est fő attrakciója lett. Minthogy nónapi este is volt, elég sok hölgyvendég is eljött, de ami meglepőbb, szinte „gyermeknappá” sikeredett: rengeteg (20+) kicsit és picit is hoztak, akik a bemutatókon megszóított „kötelező” általános mosolyt szélesebbé és tartósabbá tettek.

A jó 100 főnyi vendégseregben több külföldi is akadt, így az angol mellett a német is felhangzott – igaz, a szakkifejezések inkább

a vendégek számára nem voltak azonnal érthetőek. Egy bécsi hölgy felháborodott: „Bécsben miért nincs ilyen bemutató?”. Természetesen mindenkit igyekeztünk a látványosságokról tájékoztatni (Hold, Jupiter, Orion-köd, Fiastyúk, kettősök).

Egy anyuka kisgyermekével érkezett a bemutatóra

Az igen remek ég (és a Várkerület lámpái) alatt egyszerű esténk sikeredett. Különleges esemény kettő is akadt: az egyik az Europa kilépése, a másik a várt „Lunar-X” megjelelése. Ketten is igyekeztünk „kézből”, okuláron keresztül fotózni (9 L, 120x mellett), ami a körülményekhez képest nem is lett rossz.

A 4 órás boldog esten egy emlékezetes „kozmológiai” párbeszéd is lezajlott: egy kb. nagycsoportos kislányra lettem figyelmes, aki a távcsőben a Holdat nézve így kiáltott: „Jézusmária...”. Ez a felnőttéltől szokásos „húha, azta... király” stb.-hez képest is igen ritka megnyilvánulás, s rá is kérdeztem, hogy kik voltak ők. A válasz: „Ők teremtették a világot...”.

A bemutató egyesületi résztvevői: Csukovits György 35 D, Fodor Marcell 12 L, Kiss Gyula 9 L, továbbá Klimaj Renáta, Dr. Vancsa Gabriella és Szilveszter Balázs.

Kiss Gyula